

Sag C-35/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

19. januar 2021

Forelæggende ret:

Varhoven kasatsionen sad (Bulgarien)

Afgørelse af:

29. december 2020

Kassationsappellant:

»Konservinvest« OOD

Kassationsindstævnt:

»Bulkons Parvomay« OOD

Hovedsagens genstand

Retstvist om spørgsmålet om, hvorvidt det til trods for den beskyttelsesordning, der med forordning nr. 1151/2012 er fastlagt på EU-plan, er lovligt, at en geografisk betegnelse for et landbrugsprodukt eller en fødevarer alene bliver registreret i henhold til en medlemsstats nationale lovgivning og udelukkende nyder beskyttelse i henhold til den nationale civilretlige lovgivning.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Fortolkning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer på grundlag af artikel 267, stk. 1, litra b), og stk. 3, TEUF.

Præjudicielt spørgsmål

Tillader artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer

uden for de i denne bestemmelse omhandlede tilfælde af midlertidig national beskyttelse et nationalt system for registrering og beskyttelse af de geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af denne forordning, og lader denne bestemmelse det være op til medlemsstaterne at anvende andre parallelt gældende bestemmelser på nationalt plan (tilsvarende det parallelle system for varemærker) med henblik på bilæggelse af retstvister om krænkelse af retten til en sådan geografisk betegnelse mellem lokale forhandlere, som producerer og sælger landbrugsprodukter og fødevarer omfattet af forordning nr. 1151/2012 i den medlemsstat, i hvilken den geografiske betegnelse er registreret?

Anførte EU-retlige forskrifter

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT, L 343 af 14.12.2012, s. 1; herefter: »forordning nr. 1151/2012«), Artikel 2, 5 og 9

Anført retspraksis

Domstolens dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, præmis 114 til 117)

Domstolens dom af 7. november 2000, Warsteiner Brauerei (C-312/98, ECLI:EU:C:2000:599, præmis 50)

Domstolens dom af 7. maj 1997, Jacques Pistre m.fl. (forenede sager C-321/94, C-322/94, C-323/94, C-324/94, ECLI:EU:C:1997:229, første punkt i domskonklusionen)

Anførte nationale forskrifter

Zakon za markite i geografskite oznachenia (lov om varemærker og geografiske betegnelser, bekendtgjort i DV nr. 81 af 14.9.1999, ophævet, herefter: »ZMGO (ophævet)«, artikel 51, 53, 57a og 76

Prehodni i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite oznachenia (overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser i lov om ændring og supplering af lov om varemærker og geografiske betegnelser, bekendtgjort i DV nr. 61 af 2018, herefter: »PZR ZID ZMGO«, § 8

Zakon za prilagane na Obshtata organizatsia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sayuz (lov om gennemførelse af Den Europæiske Unions fælles markedsordning for landbrugsprodukter, bekendtgjort i DV nr. 96 af 28.11.2006, herefter: »ZPOOPZPES«, artikel 1, 24 og 25

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Med formanden for Republikken Bulgariens patentmyndigheds beslutning af 3. juli 2013 blev »Bulkons Parvomay« AD i henhold til ZMGO (ophævet) registreret som bruger af en geografisk betegnelse, nemlig den geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomai«, for varen »Lyutenitsa«. »Bulkons Parvomay« OOD er ifølge en dokumentation for registrerede brugere af en registreret geografisk betegnelse, som er udstedt af den nationale patentmyndighed, den eneste registrerede bruger af den pågældende geografiske betegnelse.
- 2 »Konservinvest« OOD har registreret egne nationale varemærker, nemlig det sammensatte varemærke »K Konservinvest Parvomayska lyutenitsa« (registreret af den nationale patentmyndighed den 12.2.1999 for varer i klasse 29 – Lyutenitsa) og det sammensatte varemærke »Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa« (anmeldt den 15.5.2003 og registreret den 3.5.2005). I begge varemærker kan bestanddelene »parvomayska lyutenitsa, alle udtryk med lille skrift« ikke beskyttes.
- 3 På baggrund af en klage fra »Konservinvest« OOD blev der gennemført en forvaltningssag om annullation af beslutningen (af 3.7.2013) om registrering af den geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomay«. Klageren anførte, at formanden for Republikken Bulgariens patentmyndighed ikke har kompetence til at registrere en geografisk betegnelse for et landbrugsprodukt eller en fødevarer, som falder ind under anvendelsesområdet for forordning nr. 1151/2012. I henhold til denne forordning kan registrering af en geografisk betegnelse for disse landbrugsprodukter alene finde sted på EU-niveau i henhold til den procedure, som er foreskrevet i forordningen, og ikke i henhold til national lovgivning.
- 4 I forvaltningssagen anfægtede patentmyndigheden og »Bulkons Parvomay« OOD påstanden om annullation med den begrundelse, at beslutningen om registrering af den geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomay« er en gyldig forvaltningsakt, og at Republikken Bulgariens patentmyndighed har kompetence til at foretage registrering af en geografisk betegnelse for et landbrugsprodukt eller en fødevarer i henhold til den nationale lovgivning.
- 5 Med den begrundelse, at netop formanden for Republikken Bulgariens patentmyndighed har kompetence til at registrere en geografisk betegnelse på nationalt niveau, fik »Konservinvest« OOD ved Varhoven administrativen sads (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Bulgarien) dom af 12. juli 2017 ikke medhold i sin påstand om annullation af beslutningen om registrering af anmelderens geografiske betegnelse. Forordning nr. 1151/12 fandt ikke anvendelse i retstvisten, da parterne i sagen ikke havde anmodet om beskyttelse i henhold til forordningen.
- 6 Efterfølgende anlagde »Bulkons Parvomay« OOD sag ved Sofiyski gradski sad (byretten i Sofia, Bulgarien) mod »Konservinvest« OOD med påstand om at få

retslig beskyttelse under civilretten af den pågældende geografiske betegnelse i henhold til den nationale lovgivning. »Bulkons Parvomay« OOD fremsatte særligt følgende påstande: (i) det fastslås, at sagsøgte har krænket sagsøgerens rettigheder til den registrerede geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomay« ved kommerciel anvendelse af tegnene »Parvomayska Lyutenitsa«, »Domashna edrosmlyana« og »Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa« til at betegne produktet »Lyutenitsa«, som er identisk med det produkt, som den geografiske betegnelse er registreret for; (ii) sagsøgte dømmes til at ophøre med krænkelsen; (iii) iværksættelse af beslaglæggelse og destruktion af den vare, som er krænkelsens genstand, med pligt for sagsøgte til at bære omkostningerne; (iv) sagsøgeren tilkendes erstatning for økonomisk skade og mistet indkomst i perioden fra den 1. november 2013 til den 30. september 2014; (v) offentliggørelse af domskonklusionen i to dagblade og i et landsdækkende tv-spretningsorgans sendetid på den sagsøgtes bekostning.

- 7 Sagsøgeren fik ikke medhold i retten i første instans. Rettens dom blev den 28. februar 2019 ophævet af appelretten (Sofiyski apelativen sad, appeldomstolen i Sofia), som gav sagsøgeren medhold i alle dennes påstande.
- 8 »Konservinvest« OOD har anket appelrettens dom til Varhoven kasatsionen sad (øverste kassationsdomstol, Bulgarien, herefter: »VKS«) under henvisning til dommens manglende retlige grundlag. Med kendelse af 14. april 2020 har VKS admitteret kassationsanken med henblik på prøvelse af det retlige grundlag for appelrettens dom. Desuden finder VKS, at den i kassationsanken integrerede påstand om, at Den Europæiske Unions Domstol skal anmodes om en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af forordning nr. 1151/2012, er velbegrunnet og forelægger derfor det allerede anførte præjudicielle spørgsmål. Det er VKS' opfattelse, at svaret på det præjudicielle spørgsmål har betydning for afgørelsen af, om sagen kan antages til realitetsbehandling.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 9 Under sagens behandling i første instans ved Sofiyski gradski sad (byretten i Sofia) anførte sagsøgeren »Bulkons Parvomay« OOD, at denne var den eneste bruger af den geografiske betegnelse, som sagsøgeren havde registreret, den geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomay«. Eftersom sagsøgte ikke var registreret som bruger af denne geografiske betegnelse, havde sagsøgte overtrådt bestemmelserne i ZMGO (ophævet), idet sagsøgte havde betegnet de af sagsøgte fremstillede produkter (»Parvomayska lyutenitsa«, »Domashna edrosmlyana«, »Parvomayska lyutenitsa« og »Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa«) som »Parvomayska lyutenitsa«. Sagsøgtes brug af den geografiske betegnelse, som sagsøgeren har registreret, er ulovlig og vildleder forbrugerne om varens sande oprindelse. Sagen kunne derfor antages til realitetsbehandling som begrundet, eftersom ZMGO (ophævet), forordning nr. 1151/2012 og ZPOOPZPES regulerede forskellige forhold, som hverken udelukkede hinanden gensidigt eller

konkurrerede indbyrdes, hvorfor disse retsforskrifter sikrede en parallel beskyttelse af forskellige rettigheder.

- 10 Sagsøgte »Konservinvest« OOD anfægtede sagsøgerens påstande med den begrundelse, at sagsøgte ikke har gjort sig skyldig i nogen overtrædelse, eftersom sagsøgte har gjort brug af sin ret til at mærke sin produktion med de varemærker, som sagsøgte har registreret. Endvidere kan den geografiske betegnelse ikke opnå beskyttelse i henhold til den procedure og de bestemmelser, som sagsøgeren gør gældende, da artikel 14 i forordning nr. 1151/2012 som følge af sagsøgtes tidligere registrering af sine varemærker har direkte virkning. Sagsøgte gjorde gældende, at registreringen af den geografiske betegnelse er sket i strid med lovens krav, eftersom registrering af landbrugsprodukter og fødevarer, hvilket Lyutenitsa er, skal ske i henhold til forordning nr. 1151/2012, der har direkte virkning, og som udelukker national lovgivning om registrering og beskyttelse i forbindelse hermed af geografiske betegnelser for disse varer.
- 11 Sofiyski gradski sad afviste sagen. Retten i første instans fastslog, at ZMGO fastlagde en generel ordning for geografiske betegnelser. Efter rettens opfattelse drejede det sig i det konkrete tilfælde om et specifikt produkt (Lyutenitsa), som forordning nr. 1151/2012 finder direkte anvendelse på. Forordningen kræver registrering af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer (herunder Lyutenitsa) i Europa-Kommissionen; den retlige beskyttelse i medlemsstaterne (herunder i Republikken Bulgarien) er først sikret efter registrering i EU-registret for landbrugsprodukter og fødevarer med beskyttede geografiske betegnelser. Republikken Bulgariens patentmyndighed har af egen drift overtaget denne registrering. Retten i første instans påpegede, at det følger af artikel 24, stk. 1, i ZPOOPZPES, at den retlige beskyttelse af landbrugsprodukter og fødevarer på anvendelsesområdet for forordning nr. 1151/2012 sikres i kraft af registreringen i EU-registret for garanterede traditionelle specialiteter. Hertil kommer, at denne lovs artikel 25, stk. 1, nr. 1, forbyder brugen af et symbol, en angivelse eller en betegnelse som geografisk angivelse for et landbrugsprodukt eller en fødevarer, som ikke er registreret i EU-registret. Sagen blev som følge af den manglende forskriftsmæssige registrering af den geografiske betegnelse afvist på grund af manglende søgsmålskompetence.
- 12 Sofiyski apelativen sad ophævede Sofiyski gradski sads dom og gav sagsøgeren medhold i dennes påstande. Med henblik herpå antog appeldomstolen sagen til realitetsbehandling. I det væsentlige blev det antaget, at sagsøgerens geografiske betegnelse er gyldigt registreret, og at ZMGO (ophævet) (artikel 75-77) regulerer den civilretlige beskyttelse af de geografiske betegnelser, som er registreret i henhold til den nationale rets procedurer, i hvilken forbindelse man ikke var enig i den af retten i første instans anlagte vurdering, hvorefter forordning nr. 1151/2012 udelukker national beskyttelse. Sagen blev anset for begrundet, eftersom sagsøgte ikke var registreret af Republikken Bulgariens patentmyndighed som bruger af den geografiske betegnelse, selv om der havde været mulighed for at gøre dette; dermed var der tale om en krænkelse af sagsøgerens rettighed til den registrerede geografiske betegnelse. Der var ikke enighed i den opfattelse, at forordning

nr. 1151/2012 udelukker national beskyttelse. Appeldomstolen tilsluttede sig således den opfattelse, at sagen kan antages til realitetsbehandling og er begrundet, eftersom ZMGO (ophævet), forordning nr. 1151/2012 og ZPOOPZPES regulerede forskellige forhold, som hverken udelukkede hinanden gensidigt eller konkurrerede indbyrdes, hvorfor disse retsfor skrifter sikrede en parallel beskyttelse af forskellige rettigheder.

- 13 I sin kassationsanke har kassationsappellanten («Konservinvest« OOD) gjort gældende, at sagen i henhold til § 8 i PZR ZID ZMGO (DV nr. 61/2018) ikke kan antages til realitetsbehandling. I henhold til denne bestemmelse kan indehavere af rettigheder til registrerede geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1151/2012, ikke anlægge søgsmål vedrørende lovovertrædelser, som er begået før lovens ikrafttræden, ligesom der ikke skal indledes administrativ straffeprocedure under henvisning til krænkelse af rettigheder til registrerede geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af anvendelsesområdet for forordning (EU) nr. 1151/2012.
- 14 I det væsentlige har kassationsappellanten gjort gældende, at sagen endvidere som følge af den direkte virkning af forordning (EU) nr. 1151/2012, som udelukker national beskyttelse af en geografisk betegnelse, der alene er registreret i henhold til procedurerne i national ret, er ugrundet.
- 15 Parternes retstvist er grundlæggende begrænset til spørgsmålet om, hvorvidt den geografiske betegnelse »Lyutenitsa Parvomay«, som i anvendelsesperioden for forordning nr. 1151/2012 alene blev registreret i Republikken Bulgariens patentmyndighed i henhold til den nationale ZMGO (ophævet), kan nyde den civilretlige beskyttelse, som den bulgarske retsordning yder, når den omhandlede krænkelse er sket på Republikken Bulgariens område, og krænkeren er en forhandler, som er registreret i henhold til bulgarsk ret. Sagt med andre ord skal det undersøges, om det er lovligt, at en geografisk betegnelse for et landbrugsprodukt eller en fødevarer (som Lyutenitsa) alene registreres i en bestemt medlemsstat i henhold til dennes nationale retsordning og udelukkende nyder beskyttelse i henhold til denne nationale retsordning og ikke i henhold til den beskyttelsesordning, som er fastlagt på EU-plan og følger af forordning nr. 1151/2012.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 16 Først og fremmest erindrer VKS om, at den geografiske betegnelse, nærmere bestemt den geografiske betegnelse for bl.a. landbrugsprodukter og fødevarer, nyder national beskyttelse i henhold til den nationale bulgarske retsordning, når den er behørigt registreret af den kompetente myndighed; der er således mulighed for en retslig intervention med henblik på at forhindre et andet retssubjekts ulovlige anvendelse uafhængigt af dette retssubjekts nationalitet. For det første garanteres forbrugerne dermed en høj kvalitet, ligesom produktspecifikationen

bliver fastholdt, og for det andet bliver der fastsat en hindring for en forringelse af denne kvalitet ved, at producenter, som ikke er registreret efter denne procedure, fremstiller det samme produkt.

- 17 Dernæst anfører VKS, at det anliggende, der går ud på at sikre retslig beskyttelse af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer på fællesskabsplan, siden den første EU-retsakt, Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992, og frem til den på nuværende tidspunkt gældende forordning (EU) nr. 1151/2012, som ophævede og erstattede forordning (EF) nr. 509/2006 og forordning (EF) nr. 510/2006, har gennemgået en udvikling. Denne nugældende retsakt afspejler den videreudviklede forståelse for etableringen af fælles beskyttelsesforanstaltninger ved en registrering af de geografiske betegnelser på EU-plan.
- 18 Udviklingen af dette normative grundlag til at regulere registreringen af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, hvis kvalitet og særlige karakter forbindes med bestemte europæiske områder, indikerer en udelukkelse af national registrering og retsbeskyttelse (særligt i lyset af artikel 9 i forordning nr. 1151/2012, sammenholdt med 15. og 24. betragtning til forordningen).
- 19 VKS er af den opfattelse, at muligheden for alene at registrere landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af forordning nr. 1151/2012, på nationalt plan til trods for den nævnte tendens i udviklingen af de anliggender, som forordningen vedrører, ikke udtrykkeligt er udelukket. Heller ikke muligheden for konkret beskyttelse på en medlemsstats område er udtrykkeligt udelukket, når det drejer sig om en retsstrid mellem lokale producenter af det samme landbrugsprodukt om en geografisk betegnelse, som alene er registreret på nationalt plan, og de angivelige krænkelse er sket i den pågældende medlemsstat.
- 20 Den forelæggende ret anfører, at der på den ene side mangler en udtrykkelig EU-regulering af lovligheden af parallel national registrering af en geografisk betegnelse for landbrugsprodukter og fødevarer og en heraf følgende beskyttelse udelukkende på den registrerende medlemsstats område. VKS ser i det forhold, at artikel 9 i forordning nr. 1151/2012 ikke udtrykkeligt udelukker national registrering og national beskyttelse af de geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af forordningen, et argument, der taler for denne konklusion. På den anden side indikerer denne bestemmelse, fortolket sammen med 15. og 24. betragtning til forordningen, at en national lovgivning om beskyttelse på nationalt plan ikke er lovlig uden for de tilfælde af midlertidig beskyttelse, som er fastlagt i bestemmelsen.
- 21 På baggrund af ovenstående anser VKS en fortolkning af artikel 9 i forordning nr. 1151/2012 for nødvendig med henblik på undersøgelsen af, om den beskyttelse, der er indført med forordningen, udelukker muligheden for national beskyttelse i henhold til ZMGO i de tilfælde, hvor de geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, som er omfattet af forordningen, udelukkende er

registreret på Republikken Bulgariens område i henhold til proceduren i ZMGO, og der anmodes om beskyttelse mod en krænker fra den samme medlemsstat, som bruger en betegnelse, der ligner den registrerede geografiske betegnelse.

ARBEJDSDOKUMENT